

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, „Foaia de glume”, „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economiști: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economiști: 6 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare LUNIA ȘI JOIA

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — Se inserate ce se dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

A treia mare încăerare cu Rușii.

Lupte nouă și mari s'au început și se desfășoară pe front tot mai întins în Polonia-rusească. — Hindenburg atacă cu toate puterile spre Lodz. — Rușii ci-că s'ar fi retrăgînd iar spre linia lor de mai nainte Varșovia—Ivangorod.

Cu SÎRBIÎ se va da în curînd luptă hotărîtoare la Kragujevaț, în lăuntrul Sîrbiei. — Bătrînului Rege al Sîrbiei i-s'a întunecat mintea.

În FRANȚIA starea tot neschimbată. Atacuri grozave se dau din amîndouă părțile, fără a avea decît izbînzi mărunte în singuratică puncte.

TURCII au început a ataca mai cu putere pe Ruși în Caucaz, dînd însă pînă acum numai lupte mai mărunte.

Urișe împrumuturi noue, pentru războiu.

Imprumutul Monarchiei.

Săptămîna trecută a fost săptămîna care să arate cit de mare împrumut pot da locuitorii rămași acasă, din Austria și Ungaria, guvernelor acestor țări, „Monarchiei” de a avea din cheltui fără pedeci și fără greutate, marile cheltueli ale războiului, care înghite zilnic zeci de milioane. Pînă la încheerea acestui număr de foaie, nu vedem încă arătat, cit de mari sume s'au iscălit. Așa arată însă toate semnele și știrile de colo și de colo, că glasul țării a fost ascultat, și cetățenii au iscălit cu bună inimă care cit a putut, în Austria s'au iscălit sume de trec departe peste un miliard (o mie de milioane) iar în Ungaria încă se apropie de un miliard!

Sume foarte frumoase acestea, vărsate de locuitorii țării, pentru întîmpinarea cheltuelilor grele ale războiului. Dar nu numai noi am făcut astfel de împrumut, ci și celelalte țări în războiu:

Imprumutul Germaniei.

Germania a făcut numai născuținte cu vre-o lună de zile, la două luni de purtare a războiului, un împrumut mare în țară. N'a spus cit anume îi trebuie, ci a cerut să dea țara cit poate. I s'au dat peste patru miliarde (patru mii de milioane. Un milion stă din o mie de mii!) Și azi Germania face deja un nou împrumut, de cinci miliarde. E drept că ministri spun, că de acest împrumut încă n'ar fi lipsă, căci guvernul are încă din cel vechiu, dar se pregătește de cu vreme, ca în zilele grele să nu stea nici cînd pe loc din lipsa de bani.

Imprumutul Angliei.

Anglia face și ea împrumut nou pentru trebuințele războiului. Suma pe care Anglia a cerut-o dietei sale, și i s'a și dat, este: nu numai 6 miliarde, cit se spunea întii, ci dintr'una 12 miliarde! Căci o costă pe Anglia războiul acesta, nu mai puțin ca 25 milioane pe fiecare zi! Trebuie dară bani din greu.

Din suma asta are se coperi și cheltuelile pentru for-

marea unei nouă armate de un milion de soldați, al doilea milion al ei, care încă a fost votat de dietă.

Imprumutul Franciei.

Francia cere dietei sale zece miliarde franci pentru trebuințele războiului în curgere.

Imprumutul Greciei.

Grecia are contractat un împrumut mai mare de stat, încă de nainte de începerea războiului. Avea să capete împrumutul pe rînd, pe rînd, în rate. Rata întii de 20 milioane o primise. Din rata a doua i-a lăsat Anglia vorbă că îi trimite zilele astea încă 800.000 funți (alte 20 milioane). Asemenea Francia îi trimite 25 milioane.

Toate țările se îngrijesc de împrumuturi mari, — căci vîrtejul grozavului războiu, de care n'au nădejde să scape nici ele, — înghite milioanele cu lopata!

Așa risipe în averile țării face acest războiu, par'că vrea să tragă după el sfîrșitul lumii.

Tisza la Impăratul Germaniei.

— O știre de mare înșămătate. —

La mijlocul săptămîinii trecute, bărbații politici conducători ai Monarchiei noastre austro-ungare, au simțit trebuința de a se aduna la stat între ei, în Viena.

Întiiul ministru austriac, Stürggh, și întiiul ministru ungar, Tisza, s'au dus împreună la ministrul de externe (peste trebile mari din afară) al Impărăției, conte Berchtold, și au sfătuit împreună în o zi, timp mai îndelungat, asupra stărilor în cari a ajuns Monarchia prin războiul înfricoșat în care a intrat.

Aceste stări însă, se vede că au tras după sine și oarecari nouă legături, nouă puncte de atingere și de înțelegere, între Impărăția noastră austro-ungară și între cea Germană,

Așa reiese lucrul din următoarea știre dată din Viena Joia trecută. Ea sună:

„Precum și în decursul de pînă aci al războiului s'a întîmplat tot mereu, așa și acum aflarea la Viena a ministrului președinte al Ungariei,

a dat privilegiu ministrului de externe să desbată cu cei doi capi ai guvernelor (din Viena și Pesta), amănunțit asupra stării de obște a slăriei Monarchiei

Intr'aceea iarăși s'a ivit gândul, asupra căruia au fost altfel desbateri repeșite și pe care guvernul german (al Germaniei) l'a primit bucuros, — ca, deplina înțelegere ce este între cele două state aliate, să fie întărită prin schimbarea de păreri personale (nemijlocite).

Pe temeiul unei propuneri făcute din sinul consfăturii, — contele Tisza a trecut azi prin Berlin mergând spre Cartierul general (locul unde se ține Marele Sfat de războiu) al Germaniei, în scopul arătat.

Ziarele din Pesta dau o deosebit de mare însemnătate faptului acestuia. Căci pân'acum cînd era vorba de a merge și a vorbi în numele întregii Impărății (a Austriei și a Ungariei), era trimis de cercurile hotărîtoare din Viena, totdeauna un bărbat de stat din Viena ori însuși ministru de externe, ca dirigitorul și purtătorul răspunderii în marea politică din afară. Iar de data asta sfatul din Viena, n'a mai trimis nici pe întiiul ministru vienez, nici pe ministrul de externe, cel mai chemat în astfel de treburi — ci a trimis pe întiiul ministru al Ungariei.

Ziarele maghiare trag din asta încherea, că și cei dela Viena încep să recunoască, că în lăuntrul Monarchiei, Ungaria trage tot mai mult în cumpănă și e tot mai holărîtoare, și de aceea lasă ca întiiul ministru ungar, să meargă să lămurască treburi gingașe și grele cu împărăția vecină cu care trăim și luptăm împreună, ca strîns tovarăși de arme. Iar după războiu, Ungaria va și ști să prețuiască această ieșire la iveală a însemnătății sale în viața mare a Impărăției, — și va cere, ca, în viitor, cuvîntul zis de politici din Pesta, să fie tot mai viu respectat la Viena, și în timp de pace. Pești Hir-lap (19 Nov.) numește „fapt de însemnătate istorică“ acest lucru, și se veseleşte de ivirea lui.

Alte foi spun, că lucrul despre care are să fie vorbă între Impăratul Germaniei și Tisza, privește foarte deaproape pe Ungaria și treburile ei în viitor, și de aceea s'a dus Tisza să le limpezească personal (om la om) cu graiul.

De aceea toată lumea privește cu mare curiositate la întorcerea lui Tisza dela Impăratul și ci că ce va aduce de acolo?

Ambasadorii Italiei chemați la Roma.

Zilele trecute se scria, că ambasadorul Italiei la Paris, (adecă ministrul țării în Franca), va sosi ori a și sosit acasă, la Roma, pentru a lua oarecari înțelegeri cu ministrul nou de externe (pentru treburile din afară ale țării) al Italiei.

Mai nou (cu data de 21 Nov.) se vestește din Roma, că nu numai ambasadorul italian din Franca, ci și cel din Berlin și Viena, sosesc la Roma zilele astea, pentru a se înțelege cu noul ministru de externe italian Sonini, — în treburile mari ce privesc țara lor în fața marilor vremuri prin cari trece lumea azi.

Lupta cu Rușii.

Lupta dela Censtohova.

Budapesta, 21 Nov. — În Polonia rusească lupta cea nouă s'a început nainte cu opt zile, și e o luptă mare, ca și care mai aprinsă și mai strășnică nu a avut încă acest războiu!

Retragerea de pînă acum (dela Varșovia și Ivangorod) a dat puțință armatelor aliate, germane și austroungare, să-și rînduiască așa puterile și să-și caute astfel de așezări, încît acum întorcîndu-se iar cu fața spre inamic, să-i zguduie aceluia chiar puterile lui cele mai de căpetenie! Dacă semnele de pîn'aci nu ne înșală — scrie „Az Est“ — lupta asta va fi zdrobitoare pentru Ruși.

Dela Pilibța spre miazănoapte, și spre nord-ost dela Censtohova, Rușii au fost luați între două focuri și au căpătat o bătaie strășnică. Am prins mai multe mii de Ruși.

Budapesta, 21 Nov. — (oficiosă). — Atacul trupelor austro-ungare unite cu cele germane, împotriva armatei principale rusești, în Polonia rusească, a mers înainte pe întreagă linia.

În luptele de la miazănoapte de Censtochau, două bataliosne rusești s'au predat.

Berlin, 21 Nov. — La răsărit luptele țin încă; din Prusia răsăriteană nu este

nimic de vestit. Pe dușmanul respins la *Mlava* și *Plock*, l'am urmărit mai departe. La *Lodz* atacurile noastre au înaintat.

Trupele noastre luptă alătura de trupele austroungare la răsărit de Censtochau.

Berlin, 20 Nov. — În Prusia orientală starea e neschimbată. La răsărit de lacurile Mazuriene, Rușii au cuprins niște întărituri părăsite în cari se găseau zidite turnuri vechi pe cari nu le poți muta dintr'un loc într'altul. Rușii cari s'au tras napoi peste *Mlava* și *Lipno*, se retrag și mai departe. Atacul nostru din jos de *Plock* înaintează. Luptele din jur de *Lodz* și la răsărit de *Censtochova*, nu sunt încă hotărîte.

Cartierul general al Rușilor s'a mutat la

Varșovia

Copenhaga 21 Nov. — Știrile sosite din Petrograd recunosc că Rușii s'au retras în Polonia rusească. Știrile acestea mai spun și aceea, că Rușii și-au mutat cartierul general al armatei (cancelaria cu sfatul generalilor care conduc războiul), dela *Skernewizy*, la *Varșovia*.

Lupta din Galiția.

Budapesta, 20 Nov. — Trupele austroungare și germane, au avut și eri succese în Polonia rusească. Dar luptele de aici nu s'au sfîrșit încă. Numărul prinsonerilor Ruși crește mereu. Incercarea Rușilor de-a aduce puternice trupe de ajutor sub cetatea împresurată *Przemysl*, de cătră miazăzi, a fost numai-decît respinsă, suferind dușmanul mari pierderi.

Höfer, subst. șef. st. m.

La Przemysl

se dă luptă mare pentru această cetate. În 20 Nov. oștile din cetate au făcut o ieșire asupra inamicului din jur și, ajutate de focul tuturor tunurilor din forturi (întărituri), au făcut pagube mai mari inamicului, decît ori cînd pînă aci.

Pricepători spun, că și *Przemyslul* ca și *Cracovia* (*Krakau*), sunt cetăți ce nu pot fi cuce-

rite! Ele au hrane și muniții, încît se pot împotrivi și celor mai cumplite atacuri și un an de zile!

Lupte la poalele Carpaților în Galiția.

Budapesta, 21 Nov. — După știrile primite din comitatul Ung. o trupă mai mare rusească a încercat la *Sianki* să străbată prin *Carpați* Trupele noastre de acolo, așezate în poziții bune, au atacat pe Rușii cari năvăliseră spre ele, reușind, după o luptă scurtă, parte să-i fugărească, parte să-i nimicească. Vre-o 3 mii de morți și mulți răniți au pierdut Rușii; din partea noastră n'a căzut un singur om; abia au fost vre-o 150 de răniți. Rușii au fost fugăriți pînă dincolo de *Sianki*.

Lupta din Franca

Germanii își fac tunele pentru a înainta!

Că ce grozavă trebuie să fie lupta ce să dă între Germanii și Francezi-Eng-ezi la canalul *Yser*, lîngă hotarele franceze (pe pămînt încă belgian), se vede și din următoarea știre ce o găsim prin foi germane:

Fiindcă Francezii apără cu tărie neînfrîntă canalul *Yser*, încît Germanii nu pot înainta spre el în luptă deschisă. — trupele germane au iscodit ceva nou pentru a se apropia de frontul francez: Au săpat dela șanțurile lor spre șanțurile franceze, un rînd întreg de tunele (găuri pe sub pămînt, ca gurile de băi) și apoi prin acelea au înaintat, nesimțiți spre șanțurile germane. Ca la o sută de metri apoi, la capetele tunelurilor, au ieșit din pămînt, și, punîndu și repede înainte mașinile de pușcat, au început a zvîrli ploaie de gloanțe asupra frontului francez!

S'a încins o luptă aprigă și nebună fără samă pentru stăpînirea gurilor aceluia a tunelurilor, — așa, că acele puncte au ajuns în o singură zi de șapte ori în mâinile Germanilor și de 7 ori iară în ale Francezilor!

Tot cam așa merge lupta și încolo pe front. Într-o zi răzlesc Germanii de înaintea în un punct oarecare 100—200 de metri, mîne-zi se aruncă acolo Francezii ori Englezii cu puteri înalte și-i azvîrl înapoi, — sau întors: răzlesc azi Francezii ici ori colo ceva, mîne îi aruncă Germanii iarăși napoi!

Insămnătatea luptei în acest punct.

De ce or fi luptele așa de cumplite în acest punct, la canalul Yser și orașul Ypern?

Asta își are înțelesul său mare. Altfel n'ar putea pricepe de ce în acest punct au adunat și Germanii și Francezii groază de armată, cîte 7—8 sute de mii, și se bat orbește! Iaca de ce: Germanii pe aci ar dori să se apropie de portul francez *Calais*, care e în punctul cel mai apropiat de țărmul englez cu orașul *Dover*. — iar Francezii și Englezii nu vor să-i lase în raptul capului pe Germani a se apropia de acest punct! Căci dacă Germanii ar răzbi a cuceri țărmul mării ajungînd pîn' la *Calais*, aci ei ar avea de gînd să așeze cîteva tunuri de cele mari de ale lor, vestitele tunuri cu glonț de 42 cm. și cu acelea ar ajunge să puște de pe țărmul francez peste gîtul de mare, care e aci mai îngust, — ajungînd gloanțele pînă la orașul englez *Dover*, de pe țărmul de dincolo al mării. Și Germanii ar da mult pe aceea, să poată odată trage de pe uscat asupra pămîntului englez, — lucru ce nu s'a mai întîmplat de cînd e lumea! Ba punînd odată mîna pe orașul *Calais*, nici nu l-ar mai lăsa din mîni, ci din acest punct ar dori a fi și ei stăpîni asupra strîmtorii de mare zisă „Pasul de *Calais*“, pe care azi o stăpînesc numai Englezii și Francezii, — deși și Germanii pe aci îi trece drumul pe mare. Azi fiind acest drum ținut de Englezi și Francezi, Germania nu-și poate scoate deloc corăbiile sale de războiu în largul mării Atlantice, din care ar putea ataca coastele franceze, ca și cele engleze, ci corăbiile ei stau oarecum închise în Marea de Nord.

Dacă odată Germania ar

răzbi a cuceri orașul *Calais*, ar încurcă grozav socotelile engleze și franceze pe mare.

De aceea e așa de crîncenă lupta ce Germanii o dau pentru a trece peste canalul Yser și a înainta spre *Calais*, și de aceea Francezii-Englezii se apără așa pe ruptul capului în acest punct!

(În numărul din săptămîna de față al revistei „*Cosinzeana*“ cetitorii vor afla o mapă foarte interesantă a acestor locuri de mare bătălie, mapă ce arată și „canalul Yser“ în jurul căruia se dau luptele, și canalele din vecinătate, apoi drumurile ce duc spre orașul *Calais* și marea ce se întinde dela el încolo. Pe mare se văd apoi corăbiile engleze stînd stol întreg la pîndă, pentru a ajuta și ele cu focul lor pe luptătorii de pe țărm, dacă Germanii s'ar prea apropia de aceia. Căutați revista „*Cosinzeana*“ la locurile în cari se vinde „*Libertatea*“. O aflați acolo Un număr 20 fileri).

Berlin, 20 Nov. — În Flandria și colțul de sus al Franciei, schimbări mai însemnate nu s'au făcut. Mișcările trupelor au fost mult împiedecate de vifore cu zăpada și de pămîntul plin de apă și înghețat. Lîngă *Combrès*, la apus de *Verdun*, am respins atacul Francezilor.

Roma, 21 Nov. — Francezii au dat în 17 Nov. următoarea știre oficioasă:

Pe lîngă canalul *Yser*, dela *Ypern* pîn' la *Dixmuinden*, n'au fost ieri decît lupte mai mici. În urma ploilor mari, întreg ținutul *Dixsoote* e sub apă. În contra trupelor dușmane, cari la *Dixmuinden* și *Dixsoote* voiau să treacă peste apă, am pornit atacuri, zădărniciindu-le planul și facerea podurilor. La miazăzi de la *Dixsoote* de asemenea atacăm. Germanii au atacat la răsărit de *Ypern*, de două ori. În pădurile *Argones* germanii atacă la *St-Hubert*. Pe la *St. Mihiel*, Germanii voesc să înainteze spre *Andremont*.

Germanii voesc să facă poduri peste ținuturile inundate în Belgia.

Amsterdam, 21 Nov. — Apa slobozită din mare în ținuturile dela marginea mării în Belgia, împiedecă foarte mult, ba aproape zădărnicește aici înaintarea Germanilor. Cu toate acestea Germanii nu-și părăsesc planul lor de-a cuceri ținuturile de

pe lîngă riul *Jser*. Au sosit în părțile acestea trupe mari de pioniri germani, cari lucră din răspuțeri la ridicarea podurilor. Germanii voesc să facă poduri peste ținuturile acoperite cu apă, în mai multe puncte. Iarna venită pe neașteptate le îngreună însă foarte mult lucrul.

E un frig grozav în Belgia. Ninge într'una. Noaptea-ger, ziua e negură de nu vezi nimic. Frigul și umezeala străbate pîn' la oase, băgînd bola în oameni. Prin ceață, vifor cu zăpadă, mașinile de zburat nu pot fi folosite de loc.

*

Din România.

Imprumutul României.

Frankfurt, 21 Nov. — Ziarele pe aici au știrea primită dela București, că guvernorul (întîiul Director) al Băncii Naționale al României, a plecat și el la America, unde Țara are să facă un imprumut mai mare. — vădit pentru a avea la îndemină sumele mari ce se cer pentru întîmplarea de a intra și Țara lor în războiu.

*

București, 21 Nov. — Pe Sîmbătă e chemată la sfat dieta Țării-Românești, și guvernul va înainta acestei diete planurile sale de lege privitoare la mobilizare, la starea de războiu, la moratoriu în vreme de războiu, la ajutoarele ce sunt a se da familiilor celor plecați la războiu, — și altele, planuri de legi cari vor ajunge de sigur legi, pentru ca, decumva Țara ar fi tîrîtă și ea în războiu, guvernul să aibă legi gata după cari să reguleze aceste treburi mari.

*

Muniții și medicamente pentru armata României.

Ziarul oficios al guvernului român, „*Viitorul*“, aduce următoarea știre:

Luni a plecat din București în spre America comisiunea însărcinată de guvern, pentru cumpărarea de gloanțe și medicamente pe seama armatei române.

Lupta cu Sîrbii.

Budapesta, 21 Nov. „*Az Est*“ primește din Sîrbia următoarea știre: Eri s'a vestit oficios că atacurile noastre îndreptate spre *Lazarevaț*, înaintează cu succes. Trupele austro-ungare au ajuns la așezările dela *Lazarevaț* mergînd pe lîngă riul *Kolubara*. Înălțimile de aici sunt cu mult mai mici, ca dealurile dela *Valjevo*. Starea trupelor noastre însă e îngreunată foarte mult prin aceea, că Sîrbii, folosindu-se de lanțul de dealuri de pe lîngă riul *Kolubara*, s'au împărțit în trupe mici, și au început o luptă de guerilă împotriva noastră. Se vede că Sîrbii au de gînd să încunjure de aici înainte luptele deschise, ca să se zădărnicească prin asta vre-un atac mai mare și să amie cit mai mult luptele hotărîtoare. Cu toate acestea în drumul spre *Lazarevaț*, înaintăm binîșor și dealul *Corka* a ajuns azi în mîinile noastre. Pe cîmpul de luptă din Sîrbia ninge într'una și noaptea e mare ger, ceea ce împiedecă foarte mult înaintarea.

Budapesta, 22 Nov. — Comanda militară din Sîrbia vestește: Peste riul *Colubara*, am trecut deja trupe însemnate. Dar inamicul face încă împotrivire din mai multe așezări bine alese și întărite.

Înaintatea noastră o mai întîrzie, deși nu o opresc cu totul, și cîmpiile pline de apă și rāvārsările, iar în munți zăpada cea de cite un metru de grosă! (Adecă cu astfel de greutateți au se lupte trupele noastre ce înaintează în Sîrbia: să treacă ori prin ape rāvārsate ori prin zăpadă pîn' la genunchi!).

Din 6. a lunei acesteia pînă acum, au fost prinși vre-o 13.000 de Sârbi.

— Bătrînul rege al Sîrbiei Pntru, de mult tot bolnav, nu mai știe azi aproape nimic de sine. s'a întunecat de tot la minte.

*

Budapesta, 20 Nov. — Pe toată linia de bătăe cu Sîrbii se dau acum lupte. Atacul nostru împotriva așezărilor întărite dela *Lazarevaț* merge înainte. Eri am făcut prinsoneri 7 ofițeri și 660 soldați sîrbi.

Vremea e rea. Pe dealuri e zăpadă de un metru, iar șesurile sunt sub apă.

*

Tunari francezi în Sîrbia.

Ziarul „Az Est” primește următoarea știre dela corespondentul seu din Sofia:

Sofia, 21 Nov. — Două zile am petrecut în Niș. Multă jale și mizerie am văzut acolo. Pe acolo se lățișe într-o vreme zvonul, că Rușii sunt la Budapesta și Viena.

În Niș zace greu rănit majorul Tankoșic, cel care a ațîțat pe Princip și soții să omoare pe Moștenitorul nostru de tron.

Din întâmplare mi s'a dat privilegiu să văd cu ochii, sosirea la Niș a 480 de tunari francezi cu 6 tunuri grele, ca să meargă de aici spre Kraguevaț.

*

Dieta Sîrbiei se ține cu ușile închise.

Guvernul sîrbesc a conchemat sfatul țării, dieta, ca să-i dea seamă de zilele grele prin care trece nenorocita lor țară și împreună să chibzuiască asupra celor ce mai sunt de făcut întru apărarea ei cea mai de pe urmă.

Bine înțeles, toată lumea ar fi dornică să audă ce spun trimișii țării, deputații, asupra grozavei infundături în care a fost împinsă țara lor?, să vadă ce zice rămășița de popor, ce bruş mai este pe-acasă, și cum își mai laudă ori îi trag samă pentru nenorocirea țării.

Dar asta nu se poate! Deși totdeauna dieta se ține în fața publicului ce vrea să vadă debaterile ei, — de data asta guvernul sîrbesc a aflat de bine a lucra altfel: ține dieta cu ușile închise, nelăsînd de față decît pe deputați și pe ministri, și și aceia legați cu cuvîntul, a păstrat taină asupra celor ce se vorbesc acum în dieta țării.

Că guvernul e silit a le arăta și mersul în bine, dar și mai ales cel în rău, al lucrurilor, strîmtoările în care țara a ajuns, lipsurile pe cari le duce, — și despre acestea nu voeste să se dea știri largi în vileag.

Cine-o fi putînd lua parte la aceste ședințe ale dietei sîrbești, de sigur are ce auzi!

Lupta în Caucaz.

Constantinopol, 21 Nov. Trupele turcești în 17 Nov. au cucerit cu asalt aproape toate pozițiile întărite ale dușmanului în jur de *Astwin*. Dușmanul a fugit lăsînd în urma sa mulți căzuți și multă muniție.

Prin ținuturile dela hotarul Caucazului, luptele cu Rușii nu s'au sfîrșit încă. Turcii au reușit să învingă pe Ruși pe pămînt rusesc, lângă *Liman*, alungîndu-i preste riul Ciuzat.

Lupta în Egipt.

Țarigrad, 22 Nov. — În 18 Nov. oștile noastre (turcești) au avut cu Englezii o ciocnire mare la Sat-El-Arab. Lupta a ținut nouă cîasuri într'una. Perderile inamicului sînt însemnate. Englezii prinși spun, că în această luptă ar fi fost rănit și comandantul suprem (cel mai înalt) al oștilor engleze egiptiene.

(Știrea însă nu spune, că cu a cui biruință s'a sfîrșit lupta. Se vede că a rămas nehotărîtă).

Nu vor veni Japonezii în Franca.

Un ziar italian primește din Roma știrea, că e drept că Japonezii s'au imbiat Angliei și Franciei, arătînd că au voe a lua parte lucrătoare în acest războiu și ar trimite cel puțin 250.000 de soldați pe cîmpiile de luptă din Franca, — dar Anglia și soațele sale, au mulțumit Japoniei de imbiemînt și de-ocamdată nu l-au primit.

Așa apoi, după știrea ziarului italian, nu vor veni Japonezii pe cîmpul de luptă din Europa. E însă cu puțință ca ajutorul lor să fie primit pentru Azia, sau alte părți de pămînt unde s'ar ivi primejdii mai mari.

Povești despre noi tunuri grele franceze.

Genf, 20 Nov. — Ziarele franceze vestesc în gura mare că fabricile militare franceze lucră cu mare zor la tunurile grele franceze cele noi, cari să întrecă toate tunurile grele germane!

După știrile sosite, săptămînile trecute s'au și făcut probele cu tunurile nouă, ce au glonțul de 105 milimetri, iar rezultatul încercărilor a fost peste așteptare. Tunurile aceste zvîrle glonțul foarte departe și gloanțele lor pustiesc grozav. În fabricile de automobile se pregătesc acum mașini de pușcat pe automobile, de cari la începutul războiului n'au avut Francezii.

Guvernul francez a făcut la fabricile din Franța o mare comandă de săgeți, cu cari se pușcă de pe mașinile de zburat.

Cea mai veche firmă de
Cognac
în Monarchie, este:
Conte Stefan Keglevich Ltd.
din **Budafok.**

Recomandat prin medici. — Distins la toate expozițiile cu diplome de onoare — Se căpătă pretutindenea. ³⁻⁶ (1488)

2 băieți

din casă bună, se primesc imediat ca învătăcei, pe lângă condițiuni favorabile, în prăvălia de ferărie, sticlărie, farbe, etc. a subscrisului.

1-3 **Ioan D. Bârsan,**
comerciant în Săliște.

Nr. 4159/914 adm.

Publicațiune.

Căpitanul de poliție al orașului Orăștie dă de știre prin aceasta că comisiunea pentru stabilirea prețurilor alimentelor, a statorit prețurile următoare pentru piața Orăștiei:

Griiu	1 ferdel (30 l.)	neales cor.	9'50
"	"	ales	10 -
Săcară	1	"	6 -
Orz	1	"	5 -
Ovăș	1	cor	2-220
Cucuruz vechiu	1 ferdel (30 l.)	cor.	5 -
"	nou	1	cor. 3'60 - 4'50
Făină de griiu necernută	1 kg.		-52
"	cernută	1	-58
Făină No 7	1 kg.		-58
"	No 6 1/2	1	-61
"	No 6	1	-62
"	No 5	1	-64
"	No 4	1	-66
"	No 3	1	-67
"	No 2	1	-68
"	No 1	1	-69
"	No 0	1	-70
Păne neagră (din făină cern.)	1 kg.		-52
"	(No 6)	1	-58
Păsat de griiu	1 kg.		-72
Franzelă de 30 gr.			-04
Arpăcașe (orz curățit)	1 gr.	fil.	50-80
Urez	1 kg.		44-88
Mazere uscată (albă)	30 li.	cor.	12 -
"	"	20 lit.	8 -
"	"	1 kg.	-54

Linte	1 kg.		30-1'50
Mazere de cîmp	1 kg.		-80-1'50
Păsat de meu (koleskása)	1 kg.		44-52
Frecăței (cu ou)	1 kg.		1'20
Macaroane	1 kg.		1'20-1'30
Cartofi	1 ferdel (20 litre)		1'20-1'40
"	1 kr.		-10
Varză	1		-08
Morcovi	1		-08
Cafea neprăjită	1 kg.		4-4'80
Zăhar	1 kg.		1'06
"	tăiat	1 kg.	1'10
"	pisat	1	1'10
Ceapă	1 kg.		40-44
Bere	1 b.		48 -
"	1 pocal		20-22
Vinars și liker	1 lit.		1'80-2'40
Spirit denaturat	1 lit.		-84
Rum	1 lit.		2-6 -
Cognac			4-7 -
Oleiu de lemn	1 kg.		2'50
Carne de fiert	1		1'28
Pecie	1 kg.		1'36
Carne de vită	1 kg.		1'16
"	oaie		1'04
"	porc		1'68
"	capră		1 -
Piept de vițel			1'60
Pulpă de vițel			2 -
Carne afumată			2'20-2'40
Salamă ...			6 -
Cîrnați			2-2'40
Slăină (afumată)			2'20-2'40
Unsoare de porc			2'40 2'60
Slăină (neafumată)			1'80
Untură			2 -
Unt kg.			2'60-2'80
Unt, bucată			-58
Brînză de piaț	1 kg.		1'60-2 -
Spirit rafinat	1 l. (de 94 grade)		2'50
Petroleu	1		-48-52
Ouă (1 ou)			-08
Lapte de vacă	1		-24
"	bivolă	1	-32
"	covășit	1	-28

Satorirea aceasta de prețuri e în valoare pe timpul din 21 Nov. 1914 pînă în 30 Nov. n.

Cine nu se ține de aceste prețuri, adevă cere mai mult sau vinde mai scump de cum sunt prețurile statorite aci, acela în înțelesul ordinațiunii ministrului de interne Nr. 5600/914 va fi pedepsit cu pedeapsă de închisoare pîn' la 15 zile și cu pedeapsă în bani pîn' la 200 cor.

Fac luători aminte alit pe vinzători cît și pe cumpărători, că ori ce marfă din cele înșirate mai sus adusă ori pusă în vinzare în piaț, vinzătorul e dator să o vinză în prețul statorit aci și dacă cumpărătorul imbie prețul acesta stabilit, vinzătorul nu se mai poate trage napoi dela țîrg.

Orăștie, 18 Nov. 1914.

Pap András
sub-căpitan de pol.

Mapa Europei românească,

Harta cea frumoasă în color, din care „Librăria” de aici a vindut cîte a putut primi la început, — nu se mai află de vinzare.

„Librăria Dr. Bornemisa” a tras de pe ea clișeu și a tipărit-o în o singură coloare, aproape tot așa mare ca cea originală, — și o vinde în forma asta cu numai 30 fil. și 5 fil. de porto (de tot 35 fil.)

E destul de bună pentru a vedea așezarea țărilor europene în războiu.

Cereți-o, trimișînd banii nainte, la „Librăria Dr. Bornemisa” Orăștie, Szászváros.